

סיכום מפגש עם מנהלי מיקודי העל – 30 באוקטובר 2016 (מתוקן)

נוכחים: עבד גרה, ויני אלטשטיין-שוורץ, איתמר גלור, זלמן הנקין, אורי ירמיהו, אמנון ליכטר, אילן פראן, עינת שדות, יגאל אלעד, שבתאי כהן, ויקטור אלחנתי, דני שטיינברג, שלמה יהב

במפגש עסקנו בנושאים הבאים:

1. הנושא הראשון שעלה על הפרק הוא באם יש להמשיך ולדון באיפיון של 'וולקני 2025' או שיש להמתין למינוי של ראש מינהל קבוע ולהמשיך את הדיון רק אז. הייתה הסכמה של כל הנוכחים שיש להמשיך בדיונים ולא להמתין למינוי של ראש מינהל קבוע.
2. דני דיווח על השלמת המבנה הארגוני של הליך האסטרטגיה. בהליך מעורבים חוקרים רבים, בעלי וותק ובכירות שונים (מחוקרים חדשים שהצטרפו זה-לא מכבר למינהל ועד לחוקרים בכירים). זאת בהנחה שכלל שיהיו יותר חוקרים מעורבים בהליך כך ייטב. המבנה המעודכן ורשימת החוקרים המעורבים בהליך מצורפת בנספח 1 למטה.
3. מרכזי מיקודי העל דיווחו על הפעילות שהתקיימה במיקודי העל שלהם בשנה האחרונה. היו כמה מיקודי-על בהם התקיימה פעילות רבה ואחרים בהם הפעילות הייתה דלה יותר.
הודגש שהמשימה של הנהלות מיקודי העל היא לקדם את הפעילות המחקרית בתחומים המוגדרים של המיקוד ולהשיג את היעדים הכמותיים שהוגדרו על ידם. זאת, במנותק ובלי קשר לדיונים שיתקיימו בנושאי קליטות 2017 או בנושא רכישות של ציודים מקרן המנהל. הוצע שכל מיקוד על ייזום ימי עיון בתחומים הקשורים לנושאי מיקודי המשנה שלהם. אופי ימי העיון (ומכאן – קהל היעד) יקבעו על ידי מנהלי מיקודי העל ומיקודי המשנה.
4. נערך דיון קצר על הצורך בשילוב מנהלי המכונים בקבלת ההחלטות במינהל. עבד התייחס לנושא בקצרה ואמר שמאחר ולא היה ברור מה יהיה משך הזמן בו הוא יכהן בתפקיד ראש המינהל, מנהלי המכונים לא שולבו בקבלת ההחלטות במידה מספקת אבל בכוונתו לשלבם. דני ציין שבתקופה האחרונה למנהלי המכונים (במסגרת תפקידם כמרכזי מיקודי העל) סמכויות ניהול שלא היו להם מעולם. לדעתו חלק ממנהלי המכונים לא מיצו כלל את כלי הניהול הנמצאים ברשותם.
5. אורי ירמיהו וזלמן הנקין הציגו בקצרה (מאד) את מרכזי המצוינות שנמצאים בשלבי הקמה ראשוניים – מרכז מצוינות על בסיס גילת בתחום של "חקלאות על סף מדבר" בגילת ומרכז מצוינות על בסיס נווה יער בתחום של "חקלאות, סביבה וקידום הבריאות" [שם זמני]. בנווה יער. שמות חברי ההנהלה של מרכזי המצוינות רשומים בנספח מספר 1 למטה. לאחר שהנהלות מרכזי המצוינות יגבשו את היעדים, המטרות והמשימות שלמרכזי המצוינות שלהם הם יציגו אותם בפני ההנהלה המורחבת של האסטרטגיה. אז יתקיים דיון שבסופו יקבעו תחומי הפעילות של שני מרכזי המצוינות החדשים [והשמות הרשמיים שלהם].
6. נכון לעכשיו מועסקים במינהל 171 חוקרים ועוד 4 חוקרי קמע (קרן קליטה). יש מספר קטן של חוקרים (2-3) הנמצאים בתהליכי קליטה ובימים אלה מתקיימים עוד 14 מרכזי הערכה של חוקרים הקשורים לתקני 2016. בשנת 2017 יפרשו לגמלאות 6 חוקרים ועוד 7 עוזרי מחקר; ובשנת 2018 יפרשו עוד 8 חוקרים ו-13 עוזרי מחקר. מספר התקנים של כוח אדם מחקרי (חוקרים, עוזרי מחקר ומומחים) לקליטה בשנת 2017 הוא 22. לכשנקיים את הדיון על קליטת כוח האדם המחקרי לשנת 2017 נדון גם על סוגי המשרות: חוקרים, עוזרי מחקר ומומחים.
7. התחלנו בדיון שמטרתו לאפיין את מינהל המחקר החקלאי בעוד 10 שנים ('וולקני 2025'). כעיקרון, אין מגבלת זמן לסיום הדיון וניתן להמשיכו עד למיצוי הנושא. באופן מעשי כדאי להגיע לתובנות (לפחות ראשוניות) בהקדם מאחר וצריך להחליט על כיווני הקליטה של כוח האדם המחקרי לשנת 2017. הדיון התמקד בנושאים הרשומים בנספח מספר 2 המצורף למטה שכותרתו **"איפיון וולקני 2025"**. הובעו דעות שונות אבל הדיון לא מוצע ולא הגענו להסכמות. איתמר ציין שהוא הכין מסמך בנושא שנשלח בינתיים לחברי המינהל המורחבת של האסטרטגיה.
8. דני סיפר על השתלשלות העניינים ועל התפתחות הקשר בין מינהל המחקר החקלאי לארגונים הנמצאים בעמק יזרעאל: המכללה האקדמית עמק יזרעאל, מרכז רפואי העמק ועיריית עפולה. הוסבר מה הייתה המהות של מסמך העקרונות שנחתם ב-2 ביוני ומה המהות של תוכנית השת"פ בין וולקני למוסדות האחרים. התוכנית הועברה לחברי המינהל המורחבת של האסטרטגיה לאחרונה. כפי שהוסבר הנהלת וולקני אישרה את תוכנית השת"פ ואת ההפעלה של השלב הראשון (ארגון יום עיון משותף עם המכללה ועם המרכז הרפואי). להפעלת השלב הראשון לא הוקצו שום תקציבים או אמצעים מפני שאין בהם צורך.
9. ביום ראשון, 6 בנובמבר יתקיים דיון בפורום של המינהל המורחבת של האסטרטגיה בנושא איפיון וולקני 2025. במידה ונגיע לתובנות ברורות בנושאים השונים, נגדיר אז כיווני הקליטה של כוח האדם המחקרי לשנת 2017. במידה ולא, נקבע מועד לדיון נוסף

רשם: דני

נספח 1: המבנה המעודכן והחוקרים המעורבים בהליך האסטרטגיה

מובילי המהלך

עבד גרה ודני שטיינברג

מינהלת האסטרטגיה

איתמר גלזר, ויני אלטשטיין-שוורץ, מוישה פליישמן, שוקי מירון, יובל כהן, בועז ציון, דרור מינץ, ארנון דג, עינת צחורי-פיין

ועדת מחקר

מרכז: איתמר גלזר

חברים: גיורא בן-ארי, רן חובב, סיגל בראון-מיארה, דניאל קורצמן, יפתח קלפ, גיא מחרז, מירי כהן-צינדר
משקיף מטעם וועדת הבקרה: אילן הלחמי

וועדת קשר

מרכז: ויני אלטשטיין-שוורץ

חברים: עמית גל-און, עיינב מייזליש-גתי, יובל צינמן, אביטל בכר, משה שמש, רואי בן דוד, שמואל פרידמן
משקיף מטעם וועדת הבקרה: דדי עזרא

וועדת פיתוח יכולות

מרכז: מוישה פליישמן

חברים: אדי סיטריין, שלי דרוין, לנה פוברנוב, אופיר בהר, יפית כהן, רקפת דוד-שוורץ
משקיף מטעם וועדת הבקרה: אביטל בכר

וועדת בקרה

מרכז: שוקי מירון

חברים: יאן לנדאו, אילן הלחמי, דדי עזרא, אביטל בכר

מרכזי מיקודי העל

אמנון ליכטר, יגאל אלעד, אילן פראן, שבתאי כהן, שלמה יהב, ויקטור אלחנתי

מרכז מצוינות על בסיס גילת (חקלאות על סף מדבר)

מרכז: אורי ירמיהו

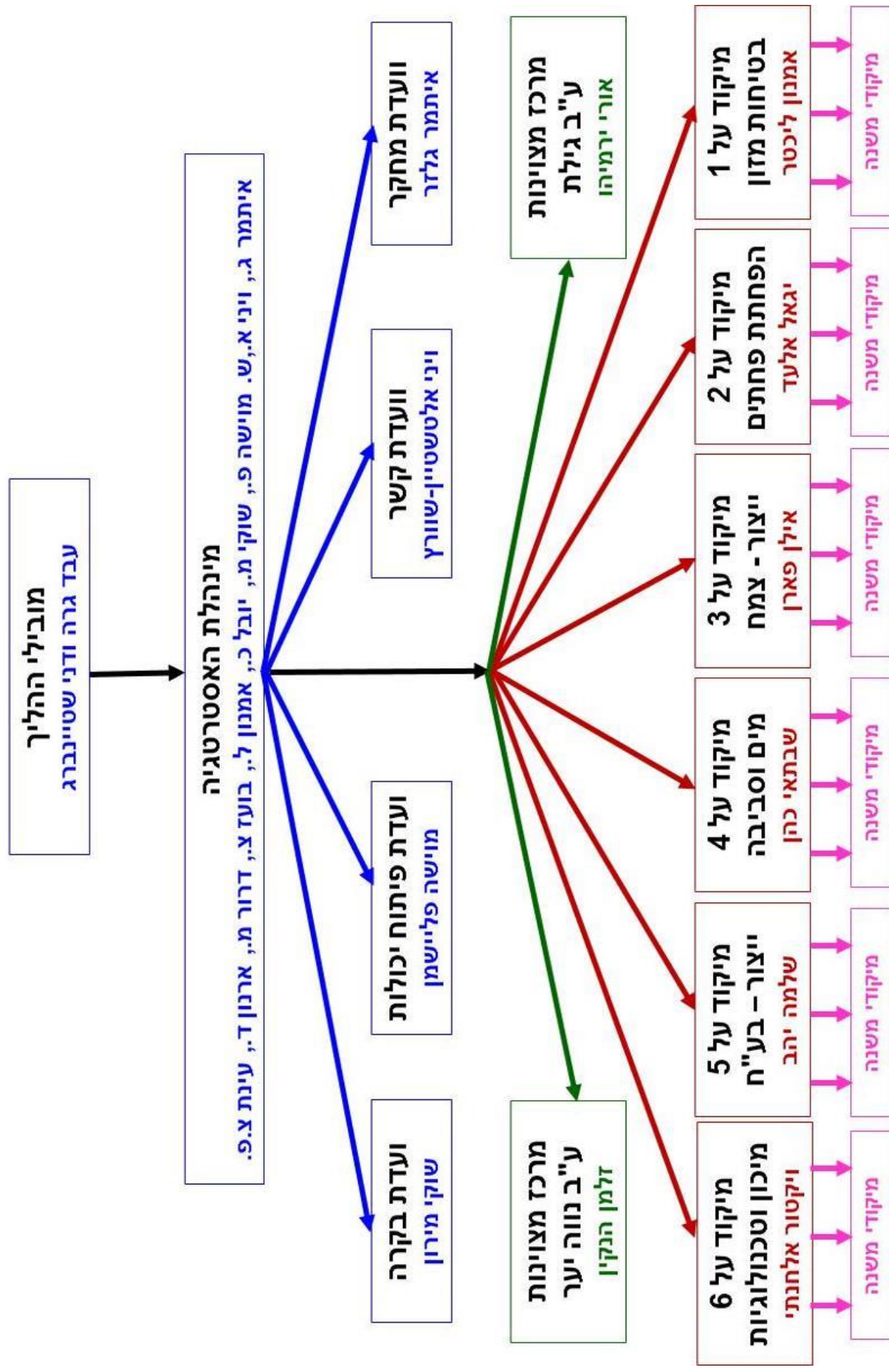
חברים: ערן נווה, רינה קמיניצקי, אברהם גמליאל, אלי פאליק, עידית גינזבורג, חנן איזנברג

מרכז מצוינות על בסיס נווה יער (חקלאות, סביבה וקידום הבריאות [שם זמני])

מרכז: זלמן הנקין

חברים: יעל לאור, אלי צעדי, חנינית קולטאי, אלן גרבר, עוזי מועלם.

המבנה הארגוני - הליך האסטרטגיה (2016)

אופי המינהל

מקורות המימון העיקריים של הפעילות

- קרנות מחקר ציבוריות מקומיות (מדען, קמ"ח, וכו')
- קרנות מחקר ציבוריות בין-לאומיות (EU, JIF וכו')
- קרנות של אירגוני מגדלים
- תעשייה (אגרוטק ואחרת)
- תמלוגים
- תרומות

תוצרים עיקריים של המחקרים

- תוצרים מדעיים (פרסומים בעיתונות המדעית הטובה ביותר)
- תוצרים יישומיים שאינם ברי-מסחור (לדוגמה - ממשקי גידול, מערכות תומכות החלטה חינוכיות, פיתרון בעיות המאיימות על גידולים, וכו')
- תוצרים יישומיים ברי-מסחור (לדוגמה - זנים, מוצרים חדשים, מכשור חדש, מערכות תומכות החלטה מסחריות)
- שירותים (לדוגמה – בדיקות זרעים, בדיקות תכשירי הדברה, זיהוי פתוגנים, וכו')
- תוצרים פורצי דרך (כדוגמת ה"טפטפות" או "עגבניות השרי")

קהל הלקוחות העיקרי של המינהל

- חקלאי ישראל (בודדים וארגוני מגדלים)
- הציבור הרחב
- חברות פרטיות מקומיות (חברות אגרוטק, ביו-טק ואחרות)
- חברות פרטיות בין-לאומיות (חברות אגרוטק, ביו-טק ואחרות)
- מדינת ישראל (במקרה הזה הכוונה היא שנבצע פעילויות התורמות לקשרי החוץ של המדינה)
- גופים בין לאומיים

יעד הפעילות העיקרי

- ישראל
- ישראל והמדינות המפותחות
- ישראל והמדינות המתפתחות
- כל העולם

כיווני פעילות ותחומי מחקר

- רק חקלאות
- חקלאות וסביבה
- חקלאות וקידום הבריאות
- חקלאות ותעשייה
- חקלאות ומזון
- חקלאות ופיתוח הכפר
- חקלאות וביטחון

מבנה אירגוני

- נוכחי: שלושה מרכזי מחקר (מרכז וולקני, גילת, נווה יער) וששה מכוני מחקר
- מיזוג עם אירגונים אחרים (כגון: שה"מ הפקולטה לחקלאות, קק"ל)
- אחר (כגון – הקמה של מכון/מכונים חדשים או ביטול של מכון/מכונים קיימים; הקמה או ביטול של מרכז מחקר).

מבנה סטטוטורי

- יחידת סמך
- חברה ממשלתית שלא למטרות רווח
- תאגיד סטטוטורי
- חברה לתועלת הציבור